

TABAKAS IZSTRĀDĀJUMU APRITE 2016.gadā

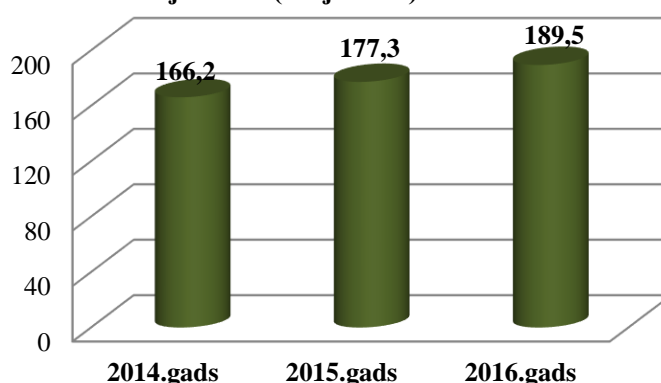
1. Akcīzes nodokļa ieņēmumi par tabakas izstrādājumiem

1.attēls

2016.gadā par tabakas izstrādājumiem iekasēti **189,5 milj. EUR**, kas ir par 12,2 milj. jeb nepilniem 7 % vairāk kā 2015.gadā (skatīt 1. un 2.pielikumu).

Akcīzes nodokļa ieņēmumu pieaugumu ietekmēja patēriņam nodoto tabakas izstrādājumu, galvenokārt legālo cigarešu, apjoma pieaugums salīdzinot ar iepriekšējo gadu, kā arī tabakas izstrādājumu akcīzes nodokļa likmju izmaiņas cigāriem, cigarillām un smēķējamai tabakai no 2016.gada 1.janvāra un cigaretēm no 2016.gada 1.jūlija (skatīt 3.pielikumu).

Akcīzes nodokļa ieņēmumi par tabakas izstrādājumiem (milj. EUR)

2. Tabakas izstrādājumu apritē iesaistītie komersanti

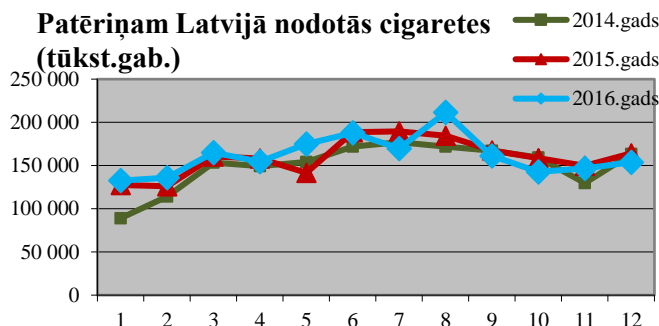
2016.gada beigās Latvijā:

- 27 komersantiem bija 30 spēkā esošas licences akcīzes preču noliktavas turētāja darbībai, tai skaitā 3 komersantiem ir atļautas tādas darbības ar tabakas izstrādājumiem kā ražošana, apstrāde, pārstrāde un vēl 1 komersantam ir tiesības veikt fasēšanas darbības;
- 13 komersantiem bija spēkā speciālā atļauja (licence) reģistrēta nosūtītāja darbībai;
- 30 spēkā esošas licences tabakas izstrādājumu vairumtirdzniecībai;
- 2275 spēkā esošas licences tabakas izstrādājumu mazumtirdzniecībai.

3. Patēriņam Latvijā nodotie tabakas izstrādājumi

2.attēls

Patēriņam Latvijā nodoto tabakas izstrādājumu apjomu izmaiņas tiešā veidā ietekmē akcīzes nodokļa ieņēmumus valsts budžetā. Nodokļa ieņēmumi par cigaretēm 2016.gadā sastāda 97% no kopējiem akcīzes nodokļa ieņēmumiem par

tabakas izstrādājumiem, tādējādi patēriņam nodoto legālo cigarešu daudzuma izmaiņām ir vislielākā ietekme uz budžeta ieņēmumiem.

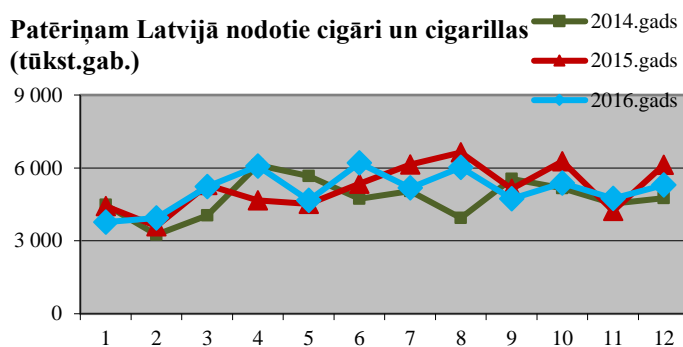
2016.gadā ievestos/importētos tabakas izstrādājumus patēriņam Latvijā nodeva 13 komersanti. Kopš 2011.gada patēriņam Latvijā tiek nodotas tikai citās valstīs ražotas cigaretes.

Kopumā **2016.gadā** patēriņam Latvijā nodoti **1 936 milj. cigarešu**, kas ir par 20 milj. cigarešu jeb par **1% vairāk** kā 2015.gadā (skatīt 4.pielikumu).

Latvijas patērētāju vidū 2016.gadā vispopulārākās ir bijušas "WINSTON", "PHILIP MORRIS" un "MARLBORO" markas cigaretes. Populārāko cigarešu nosaukumus un lielākos komersantus pēc patēriņam Latvijā nodoto tabakas izstrādājumu apjoma skatīt 6.pielikumā.

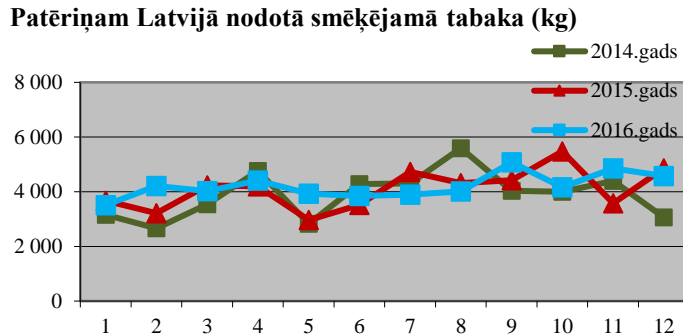
3.attēls

2016.gadā cigāru un cigarillu apjoms, kas nodots patēriņam Latvijā, salīdzinot ar 2015. gadu samazinājies par 2%. Gada griezumā vasaras periodā vērojama patēriņam nodotā apjoma nevienmērība sadalījumā pa mēnešiem.

4.attēls

Kopumā patēriņam Latvijā **2016.gadā** nodoti 50 519 kg smēķējamās tabakas, kas par nepilniem 3% pārsniedz 2015.gada rādītāju. Minētais smēķējamās tabakas daudzums ietver gan smalki sagrieztu tabaku cigarešu uztīšanai, gan citu smēķējamo tabaku.

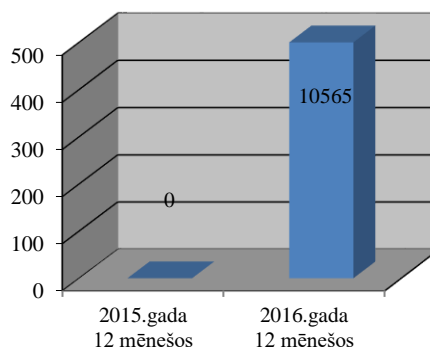

4.Tabakas izstrādājumu ražošana

5.attēls

2016.gada beigās Latvijā trijiem akcīzes preču noliktavu turētājiem, bija tiesības veikt tabakas izstrādājumu ražošanu, vēl vienam komersantiem ir tiesības veikt tabakas izstrādājumu fasēšanu - tas ir, gatavus tabakas izstrādājumus (piemēram, cigārus) fasēt tirdzniecībai mazākos

Saražotais cigarešu apjoms (tūkst.gab.)

iepakojumos. Jāatzīmē, ka 2016.gada sākumā vienam tabakas izstrādājumu ražotājam, saistībā ar akcīzes preču aprites pārkāpumiem, licence tika anulēta.

2016.gadā Latvijā tikai viens komersants veicis cigarešu ražošanu. 95% no saražotajām cigaretēm nosūtītas uz akcīzes preču noliktavu citā valstī, piemērojot atlikto akcīzes nodokļa maksāšanas režīmu. 2015.gadā cigaretes Latvijā netika ražotas.

5. Tabakas izstrādājumu aprite atliktajā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā

Tabakas izstrādājumu aprite atliktajā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā ir būtisks akcīzes preču aprites posms, kas prasa īpašus uzraudzības pasākumus akcīzes nodokļa nodrošinājuma kontroles veidā.

2016.gadā Latvijas akcīzes preču noliktavās ievesti **4 700 milj.** cigarešu, **118 milj.** cigāru un cigarillu, kā arī **67 039 kg** smēķējamās tabakas.

Akcīzes preču noliktavās ievesto cigarešu apjoms pārsniedz 2015. gadu par 9%, smēķējamās tabakas ievestais apjoms par 38%, bet ievesto cigāru un cigarillu apjoms saglabājies 2015.gada līmenī.

Akcīzes preču noliktavās ievesto cigarešu apjoma pieaugums saistīts gan ar patēriņam nodoto cigarešu apjoma pieaugumu, gan ar to, ka ievērojami pieaudzis cigarešu apjoms, ko komersanti no Latvijas akcīzes preču noliktavām nosūta uz citām valstīm (par 18%) un eksports (par 76%) (*skatīt 4.pielikumu*).

No akcīzes preču noliktavām 2016.gadā uz citām valstīm tika izvesti 2 714 milj. cigarešu, 57 milj. cigāru un cigarillu un 7 381 kg smēķējamās tabakas.

Pieaudzis arī kuģu un lidmašīnu apgādei, kā arī tirdzniecībai beznodokļu veikalos nodotais tabakas izstrādājumu apjoms - 2016.gadā kuģu un lidmašīnu apgādei, kā arī tirdzniecībai beznodokļu veikalos nodoti 44 milj. ievesto/importēto cigarešu, 48 tūkst. cigāru un cigarillu, kā arī 118 kg smēķējamās tabakas.

6.Tabakas izstrādājumu realizācija mazumtirdzniecībā

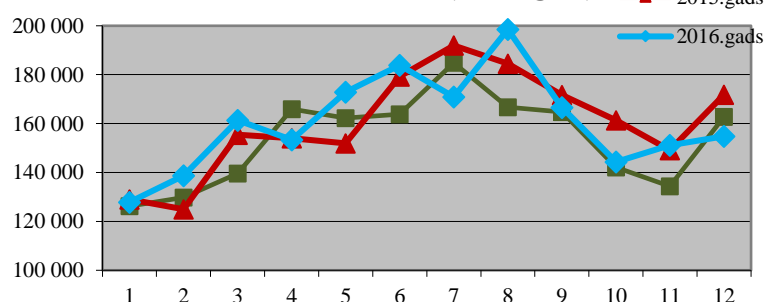
Būtisks tirgus attīstības tendences raksturojošais rādītājs ir tabakas izstrādājumu patēriņš valstī. Vadoties no tabakas izstrādājumu aprītē iesaistīto komersantu sniegtajiem datiem ir aprēķināts kopējais tabakas izstrādājumu daudzums, kas novirzīts realizācijai mazumtirdzniecības tīklā.

6.attēls

2016.gadā cigarešu realizācija mazumtirdzniecībā ir saglabājusies 2015.gada līmenī. Kopumā mazumtirdzniecības tīklā realizētas 1924 milj. cigarešu.

Par 3% vairāk kā 2015.gadā

Mazumtirdzniecībai novirzītais cigarešu apjoms (tūkst. gab.)

2016.gadā

Tabakas izstrādājumu aprite

mazumtirdzniecībai novirzīti arī cigāri un cigarillas, savukārt smēķējamās tabakas mazumtirdzniecībai novirzītais apjoms palielinājies par 1 954 kg jeb nepilniem 4% salīdzinot ar 2015.gadu.

Leimane 67120170

Analītiskajā materiālā un pielikumos apkopota informācija no VID informācijas sistēmās iesniegtajiem pārskatiem uz datu apkopošanas brīdi. Informācija turpmākajās publikācijās var tikt precizēta.